

**Kas massiimmigratsioon rikastab või ohustab Euroopat?
Iga korraliku kodaniku kohus on abivajajale tuge pakkuda**

**Vallo Vaherpuu
Räpina Ühisgümnaasium, 12. klass
Juhendaja Kadriliis Rämmann**

Tänapäeva modernne ühiskond lausa „kubiseb“ mugavuspauglastest, aga sealjuures ka tõeliselt hädas olevatest sõjapõgenikest, kes otsivad asüüli Euroopa riikidest. Kuna mina elan Euroopa tipp IT-riigis – Eestis – siis võtaksingi vaatluse alla oma kauni kodumaa ning keskendun järgnevas essees sellele, mida muudaks immigrantide massiline tuleks Eestisse. Püstitaksin siinjuures ka küsimuse, kas Eesti riigi kodanikud peaksid pagulastele tuge ja igakülget abi pakkuma või pigem mitte.

Mida päev edasi, seda rohkem kuuleme ajakirjanduse, raadio ning teiste massimeedia kanalite vahendusel pagulastemaatikast. Ei möödu arvatavasti päevagi, kui ei leviks meedias uudisnupukest, mis ei kajastaks Euroopat „vallutada“ püüdvatest pagulastest. Olgu nendeks siis rasketes ja keerulistes olukordades vaevlevad sõjapõgenikud või parema ning õnnelikuma elu suunas õhkavad ja püüdlevad nii-öelda mugavuspagulased. Me loeme ning kuuleme teateid ja uudiseid sellest, kuidas järjekordsed immigrantid püüavad ületada Vahemerde või tungivad läbi turvavärvate Euroopa suurimatesse riikidesse – Saksamaale, Itaaliasse, Ühendkuningriikidesse. Kahjuks puudub üldjuhul immigrantidel aga arusaam või isegi ettekujutus, kuhu nad täpsemalt teel on ning mis neid uues paigas ees ootab. Nad on võtnud küll suuna turvalisemasse ja nende jaoks idüllilisse paika, Euroopasse, aga kas nad ikka teavad asüüli paludes, kus näiteks konkreetselt asub selline riik nagu Eesti, kus nad loodavad leida endale uue hea elupaiga? Arvan, et pigem mitte, neile pole tähtis uue kodu asukoht või riik, vaid see, et uues paigas oleks turvaline.

Põhjuseid, miks osa inimesi on sunnitud isegi veel 21. sajandil hülkama oma kodud ning hakkama endale laias maailmas uut elupaika otsima, võib välja tuua mitmeid. Ühe põhjusena tahaksin tähelepanu juhtida sellele, et Euroopasse sisserändajatel, pean siinkohal silmas just

sõjapõgenikke, pole enam oma turvalist kodu, kuna maailmas „löövad laineid“ uued terrorirühmitused ning üle ega ümber ei saa ka kahest „suurest“ – Läänest ehk USA-st ja Idast ehk Venemaast. Need kaks maailma hetkeseisuga valitsevat suurriiki püüavad sõjaliste konfliktide kaudu üksteist üle trumbata. Sealjuures enda tsiviilelanikke kahjustamata, kuna sõjakolled on viidud valdavalt teiste riikide territooriumitele. Mis nii viga sõdu pidada! Kui võtta vaatluse alla sõja „sisering“, siis jõhkra barbaarsuse all kannatavadki eelkõige süütud tavaelanikud, kellel pole riigi poliitikaga mittemingisugustki pistmist. Sulaselge näitena võib välja tuua Süüria, kus erinevad maad ja nende ametivõimud, sealhulgas USA, Venemaa, Prantsusmaa, sõdivad, lõhkudes uskumatult paljusid perekondi, hävitades kultuuriloolisi paiku, pannes paljusid rahvusi omavahel märatsema, põhjustades (aktiveerides) üha rohkem usulisi liikumisi ning üleüldse elimineerides tsiviliseeritud piirkondi.

Immigratsioonil, nagu ka igal teisel nähtusel siin maailmas, on oma positiivsed ja negatiivsed küljed, millele tähelepanu pöörata. Positiivse poole pealt tahaksin alustuseks esile tuua selle, et massiimmigratsioon rikastab kindlasti meie kultuuri. Me saaksime osa teiste rahvaste kommetest ja traditsioonides, millest meil varem võib-olla aimugi ei olnud. Me oleksime laiemas silmaringiga ning õpiksime austama kultuurilisi erinevusi ja omapärasid, oleksime avatumad ja õpihimulisemad kõige uue suhtes. Teisalt „taaselustaks“ uute kultuurinähtuste esilekerkimine meie rahvusele omaseid nähtusi – peaksime ju sisserännanutele põhjendama ja selgitama, miks tantsitakse tantsupidudel Kaera-Jaani nimelist tantsu, kuidas on alguse saanud meile igiomane laulupidude traditsioon, või miks eestlased armastavad üle kõige kama ja musta leiba.

Sõjapõgenike arvu suurenemine Euroopas, eelkõige aga minu kodumaal Eestis paneks kohalikud inimesed mõtlema selle üle, mis toimub välismaailmas, väljaspool meie igapäevast silmaringi või mugavustsooni. Kasutaksin siinkohal illustreerivalt mõttetera, et kõik ei ole ju „lust ja lillepidu“. Kõigil rahvastel ei ole maailmas tegelikult ju nii rahulikku ning turvalist elu kui praegu eestlastel. Meid ei ähvarda hetkel sõjaohu, kuigi samas võib kõik vaid ühe silmapilguga muutuda.

Sisserännanud, kes vähegi ennast meile tuttavas ja arusaadavas keeles, näiteks inglise, vene või prantsuse keeles, väljendada oskavad ja tahavad, võiksid korraldada riigi eestvedamisel erinevaid

loenguid ning läbi viia seminare teemadel, kus nad tutvustaksid ja räägiksid, mis nende kodumaal täpsemalt toimub. Nad võiksid meid informeerida, kuidas tekkisid nende koduriikides sõjaliselt varieeruvad ohuolukorrad, missugust elu ja kohtlemist nad taluma pidid – sellise vaatenurga alt pagulastemaatikale lähenemine informeeriks üldsust ja muudaks arvatavasti ühiskonnas levinud ebatolerantset suhtumist võõralt maalt tulijatesse.

Immigrantide tulek näitaks ka väga hästi välja meie kui arenenud riigi kitsaskohad: kuidas me tegutseme kriisisituatsioonis, kui võrd on tagatud abivajajatele igakülgne abi, kas me suudame olla tolerantset jne. Kui vaadata praegust ühiskonnamudelit adekvaatse ning suurema pildina, siis minu arvates tooks kiire, kuid samas mõõdukas sisseränne meie riiki juurde ka uut innukat tööjõudu – arhitekte, ärimehi, insenere ja teisi professionilt kasulikke isiksusi. Tänapäeva globaliseerivas maailmas ei ole ju tegelikult üldse tähtis, missugusest rahvusest inimesed mingis asutuses või firmas töötavad. Loevad pigem oskused, teadmised ja tahe oma tööd hästi ning korrektselt teha.

Kuid nagu elus ikka, pole head ilma halvata. Nii nagu kohalikki ühiskond koosneb erineva taustaga inimestest, ei saa me sinisilmselt uskuda, et kõik immigrandid on üdini ausad, head ning seadusekuulekad. Suurte kolooniate meie kodumaale potsatamine kasvataks kindlasti ka mõningal määral kuritegevust, sealhulgas vägistamisjuhtumeid, pisivargusi ja korrarikkumisi ning üleüldist rahulolematust ja ebatolerantsust. Me ju ei tea tegelikult, missuguse taustaga immigrandid Euroopasse tulevad.

Samuti puudub immigrantidel igasugune „meie maades“ vaja minev keeleoskus, ühiskondlikud harjumused ja kultuurist arusaam. Olles oma ees koht juba piisavalt elukogenud inivid, olen lähiajal tähele pannud nii mõndagi – näiteks, välismaalased, kes rändavad meie riiki lootes leida siin rahuliku koha elamiseks, ei suuda poodides ja muudes elementaarsetes situatsioonides ennast umbkeelsuse tõttu väljendada ega abi paluda. Paljud ei suuda harjuda meile, eestlastele tavaks olevate kommete ja käitumisnormidega, mis võivad viia omakorda mõningate sisekonfliktideni – lihtlabased tülinorimised, „alkulmu jõllitamised“ jne. Tülid on eelkõige tingitud sellest, et eestlased on läbi aegade olnud suhteliselt isepäised ja kangekaelsed ning enda otsustele trued, seetõttu ei saa üle ega ümber lihtkonfliktidest, mis tekivad rahvuslikest, kultuursetest ning isegi

rassilistest erinevustest. Sellist olukorda võib omakorda võrrelda USA massilise revolutsioonilise immigratsioonirännakuga, kus Ameerika Ühendriikide kodanikud ei sallinud „karvavõrdki“ nende sisemaadele rännanud ning paremat elu otsima tulnud mustanahalisi. Üsna sarnast juhtumit kajastas hiljuti Eesti Televisiooni saade Ringvaade, kus üks mustanahaline immigrant kurtis reporterile, et eestlased ei salli teda tema nahavärvuse tõttu ning seetõttu tahaks ta kiiremas korras riigist lahkuda ja tolerantsema paiga elamiseks leida.

Inimesed, kes on oma tahtest sõltumata sattunud sõjapõgenikeks, on hädas. Nad põgenevad oma armsaks saanud kodudest ja kodumaalt, sest nad kardavad surma saada. Nad otsivad rahulikku ja turvalist elupaika, kus alustada uut elu. Kuna meie, eestlased, oleme Euroopa Liidu üks liikmesriike, meil on küllaltki turvaline ühiskond, siis on meie kohus vastu võtta pagulased, kes otsivad endale sõjavaba ning stabiilset elukeskkonda. Kuid kahjuks ei suuda meie ühiskonna lihtinimesed alati sellega leppida, et kusagil maailmas on mitmeid tuhandeid hädasolijaid, kes vajaksid meie igakülgset abi ja tuge. Ollakse liiga enesekesksed ning ei osata asetada ennast hädasolija olukorda. Tihti ei suudeta pagulase staatusesse sattunud inimestele kaasa tunda ning selle asemel, et neile oma abikäsi ulatada ja neid oma kultuuri, kodumaale ja mis veelgi olulisem, oma südamesse vastu võtta, hakatakse pagulasi hoopiski sildistama ja neid halvustama, juhitudakse vaid oma eelarvamustest. Sellise tegutsemisega kurnatakse vaimselt n-õ sallivust otsima tulnud sõjapõgenikke. Kuid minu arvates on iga inimene loodud oma liigikaaslasi abistama, juhtugu mis tahes.

Leian, et igal inimesel on õigus stabiilsele, sõjavabale, rahulikule ning õnnelikule elule. Siinkohal ongi minu arvates igal kodanikul, kellel vähegi võimalusi, aidata murest murtud inimesi ning tagada immigrantidele eelpool mainitu. Leian, et massiimmigratsioon pigem rikastab minu kodumaad Eestit, laiemas perspektiivis ka kogu Euroopat, kuna erinevate kultuuride ja rahvaste segunemine toimub ajapikku nii kui nii. Immigrandid toovad ka muidu arenenud riikidesse juurde uusi kombeid ning omapäraseid tavasid, me lihtsalt ei tohi tekkinud uues olukorras ja sellises kultuuride virrvarris lasta enda omapäral unustusse vajuda.